

Projektikonkursi tingimused: esimene
projektikonkurss „Urban Innovative Actions“
(uuenduslikud linnaarengumeetmed)

15/12/2015 – 31/03/2016

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	4
2. Toetuskõlblikud asutused : kes võivad taotluse esitada?	5
3. Esimese projektikonkursi teemavaldkonnad	6
4. Rahastamispõhimõte	12
5. Projekti loomine ja arendamine.....	13
5.1. Projekti „Urban Innovative Actions“ partnerlused	13
5.2. Projektitegevused	15
5.3. Eelarveread ja rahastamiskõlblikud kulud	15
6. Taotlusprotsess	16
7. Valikumenetlus	16
7.1. Toetuskõlblikkuse ja vastuvõetavuse kontroll	17
7.2. Strateegiline hindamine	17
7.3. Rakenduslik hindamine	18
7.4. Hindamise punktisüsteem	18
8. Riigihanked, auditeerimine ja riigiabi	19
9. Kust saada teavet ja abi	19
10. Olulised kuupäevad.....	19

1. Sissejuhatus

Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) määruse¹ artikliga 8 on ette nähtud, et ERF võib toetada uuenduslikke meetmeid linnade säästva arengu valdkonnas. Sellest lähtudes on Euroopa Komisjon käivitanud uuenduslike linnaarengumeetmete (ingl Urban Innovative Actions – UIA) algatuse, et leida ja katsetada uudseid ja liidu tasandil olulisi lahendusi linnade säästva arengu probleemidele.

UIA algatuse põhieesmärk on seega pakkuda Euroopa linnahaldusasutustele võimalusi ja vahendeid katsetada julgeid ja järeleproovimata mõtteid mitmesuguste omavahel tihedalt läbi põimunud probleemide lahendamiseks, et näha, kuidas need mõtted reaalsusega sobivad. Toetatavad projektid peavad olema uuenduslikud ja kvaliteetsed, nende väljatöötamisel ja rakendamisel peavad osalema peamised huvirühmad ning need peavad olema tulemustele suunatud ja ülekantavad.

ERFi UIA algatuse kogueelarve on ligikaudu 372 miljonit eurot.

UIA projektid valitakse välja aastatel 2015–2020 korraldatavate iga-aastaste projektikonkurssidega ühel või mitmel komisjoni soovitatud teemal.

ERF võib iga projekti kaasrahastada kuni 5 miljoni euro ulatuses. UIA projektide eelarvetele ei kehtestata kindlat miinimumsummat. Väikestel projektidel (st kui ERFilt taotletakse alla ühe miljoni euro) võib olla siiski väiksem tõenäosus valitud saada, kuna nende puhul võib olla keeruline näidata, et meetmed on sisukate järeltulemuste tegemiseks piisava ulatusega.

Projekt viiakse ellu maksimaalselt kolme aastaga.

UIA algatus on komisjoni rahastamisvahend ja seda haldab regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat kaudse eelarve täitmise korras. Algatuse rakendamisel on komisjon määranud volitatud üksuseks Nord-Pas-de-Calais' piirkonna Prantsusmaal. Algatuse haldamiseks on loodud alaline sekretariaat.

Käesolevate projektikonkursitingimustega kutsub volitatud üksus toetuskõlblikke ametiasutusi üles esitama esimese projektikonkursi raames projektitaotlusi. Selle projektikonkursi eelarve on 80 miljonit eurot.

¹Euroopa Regionaalarengu Fondi määrus (EL) nr 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

Käesolevas dokumendis on kirjeldatud esimese projektikonkursi nõudeid ja menetlust. Seda tuleks lugeda koos UIA veebisaidil avaldatud UIA suunistega ja taotlusvormide täitmise suunistega.

2. Toetuskõlblikud asutused : kes võivad taotluse esitada?

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 522/2014² artiklis 2 on sätestatud, et toetust UIA projektidele võivad taotleda järgmised ametiasutused:

- Sellise kohaliku haldusüksuse mis tahes ametiasutus (linnahaldusasutus), mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku.
- Selliste kohalike haldusüksuste ametiasutuste (linnahaldusasutuste) mis tahes ühendus või rühm, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku; see võib hõlmata piiriüleseid ühendusi või rühmi ning eri piirkondades ja/või liikmesriikides asuvaid ühendusi või rühmi.

Kohaliku haldusüksuse ja linnastumise määra mõiste on määratlenud Eurostat³. UIA algatuse raamistikus mõistetakse kohaliku haldusüksuse all asjaomase linnapiirkonna demokraatlikult valitud haldusorganit (nt linnavalitsus, kohalik omavalitsus, vallavalitsus jne).

Elanike koguarvu ühtseks tõlgendamiseks nii ühe kohaliku haldusüksuse kui ka linnade ühenduste ja rühmade puhul palutakse taotlejatel tutvuda Eurostati koostatud arvutustabelis esitatud teabega⁴.

Kuna aga kõik liikmesriigid ei kirjelda kohalikke omavalitsusi kohalike haldusüksustena, on võimalik, et Eurostati andmed on kohati ebaühtlased ja lünklikud. Seega, kui linnahaldusasutus on veendunud, et on toetuskõlblik, ehkki teda ei ole Eurostati arvutustabelis arvestatud, või arvab, et esitatud teave ei peegelda tegelikkust, soovitatakse tal taotlus esitada. Siiski võtab UIA alaline sekretariaat ebaselgetel juhtudel toetuskõlblikkuse kindlakstegemiseks ühendust kõikide asjakohaste partneritega, sh Eurostatiga.

²Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 522/2014: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014R0522>

³Kohaliku haldusüksuse määratlus: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Local_administrative_unit_%28LAU%29

Linnastumise määra määratlus: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁴EUROSTAT/ Urban Audit database, Correspondance table LAU2-NUTS2010, EU28 (2012): <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

Vähemalt 50 000 elanikuga kohalike haldusüksuste ühenduse või rühma kategooria võib hõlmata institutsioone, millel on õiguslikult ametliku linnastu staatus⁵ ja mida liikmesriigi õigusaktides käsitatakse seetõttu valitsustasandina (nt Prantsusmaal Communautés d'Agglomération, Itaalias Città Metropolitane, Ühendkuningriigis Metropolitan Authorities), kuid ka organisatsioone, millel ametliku linnastu staatust ei ole ja mis asjaomased linnahaldusasutused on vabatahtlikkuse alusel (kas juba varem või UIA algatuses osalemise eesmärgil) loonud.

Ametlike linnastutena määratletud ühenduste ja rühmade korral käsitatakse linnahaldusasutusena kõnealust institutsiooni, mis hõlmab ka kõiki teisi asjaomaseid linnahaldusasutusi.

Linnahaldusasutuste ühenduse ja/või rühma puhul, mille õiguslik staatus ei ole ametlik linnastu, määravad asjaomased linnahaldusasutused ühe peamise linnahaldusasutuse ja seotud linnahaldusasutused.

Varasemad kogemused näitavad, et projektid, mida viivad ellu linnade ühendused või rühmad ilma ametliku linnastu staatusega, milles osaleb üle kolme linnahaldusasutuse ja milles osalevad linnad ei asu kõrvuti, võivad killustuda ja nende puhul on raske saavutada kaalukaid tulemusi. Seetõttu on soovitatav, et taotlust esitada soovivad linnahaldusasutuste ühendused ja/või rühmad (ilma ametliku linnastu staatusega) hõlmavad üksteise naabruses asuvaid omaavalitsusüksusi ja püüavad piirata osalevate seotud linnahaldusasutuste arvu.

Kõik linnahaldusasutused peavad asuma ELi liikmesriigis.

Ainult eespool loetletud asutused võivad UIA esimese projektikonkursi raames taotluse esitada.

Linnahaldusasutus või ühendus/rühm saab esitada selle projektikonkursi raames üksnes ühe projektitaotluse.

3. Esimese projektikonkursi teemavaldkonnad

Komisjon on otsustanud selliste teemade valikul, mida linnahaldusasutused saavad UIA algatuse toel käsitleda, lähtuda ELi linnade tegevuskava raamistikus määratletud teemadest.

⁵Ametlikke linnastuid määratletakse linnahaldusasutuste ühenduste ja rühmadena, mida esindab poliitilis-halduslik institutsioon, millele on delegeeritud poliitika kujundamise ja rakendamise pädevus uuenduslike linnaarengumeetmete projektiga hõlmatud poliitikavaldkonnas.

Iga UIA projektikonkurss keskendub piiratud arvule teemadele. Esimese projektikonkursi raames saab esitada projektitaotlusi järgmistel teemadel:

- Linnaelanike vaesus (rõhuasetusega mahajäänud linnapiirkondadele)
- Sisserändajate ja pagulaste integreerimine
- Energiasüsteemi ümberkujundamine
- Töökohad ja oskused kohalikus majanduses

Nagu eespool öeldud, soovib komisjon näha projekte, mis pakuvad probleemidele loovaid, uuenduslikke ja kestvaid lahendusi. Kuna UIA toimib ka uute ideede kasvulavana, püüab komisjon toetada mitmesuguste erialavaldkondade kogemustel põhinevaid uuenduslikke katsetusi. Seetõttu on komisjon vältinud oodatavate projektitaotluste laadi kirjeldamisel liigseid ettekirjutusi.

Sellised projektid on oma olemuselt eraldiseisvad katsetused ja seepärast lähenetakse paindlikult ka küsimusele, milliseid kulusid saab ERF iga konkreetse UIA projekti puhul rahastada. Projekt tervikuna peab siiski arvestama ERFi valdkondlike eesmärke ja investeerimisprioriteete. Sellest tulenevalt võidakse mõne projekti raames vajaduse korral rahastada tegevust, mida harilikult rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) tavapäraste rakenduskavade alusel, tingimusel et

1. projekti kui tervikuga luuakse teadmisi, millega antakse tuumakas panus ERFi valdkondlike eesmärkide ja investeerimisprioriteetide rakendamisse, ning
2. projekt ei keskendu valdavalt mõnele tegevusele, mis on tavapäraselt hõlmatud ESFIGa.

- **Linnaelanike vaesus (rõhuasetusega mahajäänud linnapiirkondadele)**

Vaesus avaldab linnadele tohutut mõju, nii tootlikkuse vähenemise ja avaliku sektori tulude saamatajäämisega kaasnevate kulude kaudu kui ka kõrvalmõjudega, nagu sotsiaalsete pingete kasvamise oht, elanike terviseprobleemide tõenäosuse suurenemine ning kalduvus sotsiaalsele ja ruumilisele segregatsioonile. Vaesuseprobleemi lahendamine mõjutab otseselt ka omavalitsuste eelarvet, nt tugiteenuste intensiivse kasutamise ja vaesuse leevendamisele suunatud kohalike hüvitiste/toetuste tõttu. Seetõttu ei ole üllatav, et linnade, liikmesriikide ja ELi tasandi huvirühmad näevad ELi linnade tegevuskava ühe põhiprioriteedina võitlust linnaelanike vaesusega (ja eelkõige sellega seotud sotsiaalse/ruumilise segregatsiooniga).

Selle probleemi tõstatamises ja tähtsuses ei ole midagi uut. Strateegia „Euroopa 2020“ üks peamisi eesmärke on vähendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu 2010. aastaga võrreldes 20 miljoni võrra. Sellele kiiduväärt eesmärgile vaatamata on olukord majanduskriisi algusest saadik halvenenud. Aastatel 2008–2012 on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate ELi elanike arv suurenenud 6,5 miljoni võrra ning ulatub nüüd peaaegu neljandikuni (24,8%) elanikkonnast. 2012. aastal oli iga neljas eurooplane vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus⁶. On selge, et selles valdkonnas püsib endiselt terav vajadus uuenduslike lahenduste järele.

Vaesust soodustavad mitmesugused tegurid, näiteks töötus või töö ebapüsivatel töökohtadel, väike sissetulek/pension ja ebapiisavad sotsiaaltoetused, madal haridustase, tervisega seotud ebavõrdsus, suured eluasemekulud / eluaseme kehv kvaliteet ja asukoht, piiratud juurdepääs kvaliteetsetele teenustele, lastehoiule ja haridusele ning ebatõhus teenuseosutamine, suured/suurenevad leibkonnakulud (nt toidule, kommunaalteenustele, transpordile), üheliikmeliste leibkondade ja üksikvanemate arvu suurenemine, diskrimineerimine ja vähene osalemine kogukonna ja avalikus elus. Tihti mõjuvad mitu tegurit korraga ja nii tekib struktuurse vaesuse nõiaring, mis on ruumiliselt koondunud paljudesse ELi linnadesse ja piirkondadesse. Eriti oluline on meeles pidada, et vaesus mitte ainult ei teravda inimeste ja rühmadevahelisi sotsiaalseid erinevusi, vaid mõjutab suuresti linnaruumi määratlemist ja tsoneerimist. Vaesuse suurenedes kasvab ka oht, et vaesed linnaelanikud koonduvad mahajäänud piirkondadesse, mida iseloomustavad sotsiaalne segregatsioon, suurema elanikerühma häbimärgistamine, vähenenud liikuvus (sh halvem juurdepääs ühistranspordile), piiratud juurdepääs laenuvõimalustele, halvad eluasemetingimused ja mitte üksnes keskkonnatingimuste halvenemine, vaid ka vähem avaliku sektori kulutusi keskkonnatingimuste halvenemise ärahoidmisele.

Et linnaelanike vaesust tõepoolest vähendada, soovib komisjon näha projektitaotlustes uuenduslikke lahendusi eelkõige peamistele põhjustele, mis võimendavad vaesustsüklit mahajäänud piirkondades. Komisjon soovib näha projekte, milles käsitletakse vaesuse põhitegurite omavahelist seotust ning ühendatakse inimese- ja kohakeskne lähenemine eesmärgiga leida ja rakendada jätkusuutlikke lahendusi, mis aitaksid lõhkuda sotsiaalse ja ruumilise polarisatsiooni nõiaringi.

⁶EC, Sixth report on economic, social and territorial cohesion, 2014: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications?title=&themeld=0&tObjectiveId=ALL&typeId=14&countryId=0&periodId=0&fundId=0&policyId=0&languageCode=en&search=1

- **Sisserändajate ja pagulaste integreerimine**

Lisaks iibe ja oodatava elueaga seotud teguritele on ränne üks olulisemaid üleilmse linnastumise mõjureid. Paljude linnade jaoks võib see olla isegi kõige olulisem tegur. Seega on hästi läbimõeldud rändepoliitika eduka linnaarengu väga oluline komponent. Rändepoliitika saab aga tulemuslik olla ainult juhul, kui seda toetab tõhus kaasamispoliitika, mis tagab teenuste ja võimaluste pakkumisega sisserändajate pikaajalise integreerimise linnastruktuuri.

Linnadel on selles töös väga tähtis roll, sest oma taristu ja pakutavate teenuste taseme ja kvaliteediga on need tihti sisserändajate esimeseks peatuspunktiks. Seepärast on tihti just nende kanda integratsiooni ja vastastikuse usalduse tekitamise raske, keerukas ja pikaajaline protsess. Kui sisserändajaid ei õnnestu linnastruktuuri integreerida, võib see kaasa tuua palju probleeme ja ebatõhusaid lahendusi, millega ei rahuldata põhivajadusi ning mis viivad sisserändajate ilmajätmiseni tööturu-, eluaseme-, tervise- ja haridusteenustest. Oht on eriti suur, kui linnad peavad tegelema suurte ja ootamatute rändevoogudega, mis avaldavad äkilist survet linna teenustele.

Paljudele ELi linnahaldusasutustele on reaalsus nüüdseks kohale jõudnud ja nad mõistavad, kui tähtis on sisserändajate ja pagulaste tõhusa kaasamise poliitika; ERF saab sisserändajate tõhusale integreerimisele kaasa aidata mitmesuguste meetmetega, nt:

- investeeringud sotsiaalsesse ja tervishoiutaristusse: kogukonnapõhine sotsiaalhoolekanne, kogukonnakeskused, varjupaigad, ennetustöö, esmatasandi arstiabi jne;
- investeeringud haridustaristusse: lasteaiad, koolid, kutseõppeasutused jne.
- Linnade taaselustamine: selliste alade füüsiline ja sotsiaalne taaselustamine, kuhu koonduvad sisserändajad/pagulased.
- Eluasemetaristu: sotsiaalkorterid

Nagu eespool öeldud, on UIA projektid sisuliselt eraldiseisvad katsetused ning komisjon mõistab, et eespool loetletud investeeringuliikide tõhusus sõltub suuresti nende kooskõlastamisest sotsiaalse integratsiooni ja tööturumeetmetega (nt koolitus-, keele-, nõustamis-, õpetamis-, kutseõppe- ja tööhõivemeetmed). Seepärast lähenetakse paindlikult küsimusele, milliseid kulusid saab ERF iga konkreetse UIA projekti puhul rahastada, tingimusel et projekt tervikuna on kooskõlas ERFi valdkondlike eesmärkide ja investeerimisprioriteetidega.

- **Energiasüsteemi ümberkujundamine**

Energiasüsteemi ümberkujundamist saab ehk kõige paremini määratleda üleminekuna piiratud (peamiselt fossiilkütustel põhinevate) energiavarudega süsteemilt taastuvate energiaallikate süsteemile⁷, millega kaasneb energiatõhususe suurenemisega kaasnevate võimaluste maksimeerimine ja energianõudluse tõhusam juhtimine. Nagu paljude probleemidega, nii on ka energiasüsteemi ümberkujundamisel suurim arengupotentsiaal just linnapiirkondadel. Linnade kasvul ja toimimisel on tohutu mõju energianõudlusele, kuna üleilmselt tarbitakse linnades 60–80% energiat ja sealt pärineb umbes sama suur osa CO₂ heitest.

See on ELi jaoks väga oluline küsimus. Energiatõhususe suurenemisega kasvab energiavarustuse kindlus, energia jätkusuutlikkus ja taskukohasus leibkondade ja tööstuse jaoks ning ELi majanduse konkurentsivõimelisus. See on hiljutises energialiidu teatises, 2014. aasta Euroopa energiajulgeoleku strateegias ja energiatõhusust käsitlevas teatises kirjeldatud ELi energia- ja kliimapoliitika üks põhieesmärke.

Linnad on juba aastaid näidanud üles initsiatiivi kohalike algatuste ja projektidega säästva energia valdkonnas ning olnud esirinnas üleminekul tõhusamale ja kindlamale energiavarustusele. UIA abiga saab seda üleminekut kiirendada. Ehkki me ei esita soovitatavate projektide laadi kohta ettekirjutusi, peaksid projektitaotlusi esitavad linnahaldusasutused siiski silmas pidama teatavaid põhieesmärke. Näiteks:

- suurendada taastuenergia tootmist kohalikul tasandil ja tõhustada selle jaotamist;
- hoonete energiatõhusamaks muutmine – hoonete osa energia lõpptarbimisest on ELis ligikaudu 40% ja seega pakub see valdkond kõige rohkem ja kõige kulutõhusamaid parandamisvõimalusi;
- energiatõhususe meetmed eesmärgiga minimeerida ohtu, et leibkondadel ei ole piisavalt raha kütte ostmiseks, ning selle tagajärgi (nt tervise halvenemine, laste vaesus, edasijõudmatus koolis jne);
- suurendada vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiate kasutuselevõttu;

⁷Energy Cities, 30 Energy Cities' proposals for the energy transition of cities and towns, 2014: http://www.energy-cities.eu/IMG/pdf/cahier_short_jan2014_en.pdf

- toetada energiatõhususe juhtimist ja arukat energeetikat avalikus taristus ja eluasemesektoris;
- optimeerida nõudlust kütte ja jahutuse järele ja võtta kasutusele uuenduslikke ja looduslikke lahendusi hoonete ja elamupiirkondade kütmiseks/jahutamiseks;
- eemaldada mittetehnoloogilised tõkked, nt muuta käitumist nii, et hakataks tegema jätkusuutlikumaid valikuid ja väheneks energianõudlus;

eespool kirjeldatud meetmete laadi vaadates on selge, et energiasüsteemi ümberkujundamine hõlmab tehnoloogilisi, ühiskondlikke, kultuurilisi, majanduslikke ja keskkonnaga seotud aspekte, ning samuti antakse selgelt mõista, et see eeldab ka kodanike ja kogukondade aktiivsemat rolli. Seega antakse linnahaldusasutustele küll vabad käed julgete ideede katsetamiseks, kuid nad peaksid püüdma kaasata ja teavitada ka linnaelanikke, muu hulgas ka selleks, et tagada juba varakult huvi energiaväljavaadete paranemisele suunatud uute tehnoloogiliste lahenduste vastu.

- **Töökohad ja oskused kohalikus majanduses**

ELi linnade tegevuskava teemal peetud aruteludes tõsteti korduvalt esile töökohtade loomist kui üht ELi, liikmesriikide, linnade ja elanike põhiprioriteeti. Selles ei ole midagi üllatavat, kui võtta arvesse, et ehkki töötuse tase on viimasel ajal langenud, oli 2015. aasta septembris 22,6 miljonit ELi elanikku töötud, kusjuures paljud neist kuuluvad vanuserühmadesse, mis tugevas ja jõukas ühiskonnas peaksid üldjuhul olema kõige suurema jõudlusega ja ühiskonnaelus kõige aktiivsemad.

Nagu teistegi teemade puhul, on ka siin linnadel kõige rohkem võimalusi seda probleemi leevendada, kuna linnahaldusasutuste pädevuses on teha otsuseid, mis suuremale osale elanikkonnast kõige enam korda lähevad. Nüüd, kus majanduskriis on ELis tasapisi taandumas, tuleks pidada meeles, et üle kahe kolmandiku ELi tööjõust elab linnades ja et linnastud on kogu Euroopas innovatsiooni, konkurentsivõime ja majanduskasvu peamiseks mootoriks. Seepärast on linnadel täita võtmeroll elanikele uusi ja paremaid töökohti loovate uuenduslike investeeringute toetamisel ja õigete investeeringutingimuste loomisel.

Ka siin ei määrata üksikasjalikult kindlaks oodatud projektide laadi, kuid inspiratsiooni saamiseks võib lugeda URBACTi aruannet „More jobs: better cities“⁸ („Rohkem töökohti: paremad linnad“),

⁸More Jobs : Better Cities, Urbact report 2013: <http://urbact.eu/more-jobs-better-cities-framework-city-action-jobs>

milles kirjeldatakse mõningaid meetmeid, millega linnahaldusasutused saavad toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist. Näiteks:

- kohalike tarneahelate tugevdamine, et kohalik majandus saaks kasutada kohaliku turu eeliseid, aktiivne suhete loomine kohalike ettevõtete ja nende sidusrühmade vahel ja kohalikele ettevõtetele turustusvõimaluste loomine nii kohalikul kui ka laiemal turul;
- meetmed nõudluse maksimeerimiseks ja kohalike VKEde laiemale turule aitamiseks;
- VKEde toetamine, nende põhiprobleemide kindlakstegemine ja neile uuenduslike lahenduste pakkumine;
- soodsa ärikeskkonna loomine, koostöö tegemine ettevõtjatega ja suhete loomine üksteist täiendavate ettevõtete vahel (nt ringmajandus: ühe protsessi jäätmed võivad olla teisele tooraineks);
- ettevõtluskultuuri tugevdamine ning uute firmade ja sotsiaalsete ettevõtete loomisele kaasaaitamine, edendades kohalikke toetavaid ökosüsteeme, sh ettevõtlusinkubaatorite ja muude samalaadsete algatuste kaudu;
- töökoharohkete sektorite (nt roheline majandus, tervishoid, IKT jne) toetamine.

Komisjon mõistab, et majanduskasvu maksimaalseks ärakasutamiseks peavad linnad oma tööturul tagama optimaalse tasakaalu nõudluse (saadaolevad töökohad) ja pakkumise (inimesed, kes neid töökohti soovivad) vahel. Väga tähtis on oskuste täiustamine ja tööturu vajaduste ettenägemine; kui inimesed soovivad leida pikaajalist tööd hea tööandja juures, peavad neil olema õiged oskused. Mõned võimalused, mida linnad võiksid meetmeid välja töötades kaaluda: koostöö haridusasutustega, et õpetus vastaks tööturu muutuvatele vajadustele, nõudluse suurendamine oskuste järele, koostöö tööandjatega, et vajalikud oskused oleksid aegsasti ette teada.

Nagu eespool öeldud, on sellised projektid on oma olemuselt eraldiseisvad katsetused, mistõttu lähenetakse paindlikult küsimusele, milliseid kulusid saab ERF iga konkreetse UIA projekti puhul rahastada, tingimusel et projekt tervikuna on kooskõlas ERFi valdkondlike eesmärkide ja investeerimisprioriteetidega ja et projekt ei keskendu valdavalt mõnele tegevusele, mis on tavapäraselt hõlmatud ESFIGa.

4. Rahastamispõhimõte

UIA algatus lähtub kogukulude põhimõttest. ERF kaasrahastab projekti kuni 80% ulatuses rahastamiskõlblikest kuludest. Iga ERFi toetust saav partner peab kas omavahenditest või muudest

allikatest leidma täiendavaid avaliku või erasektori vahendeid (vähemalt 20% ulatuses eelarvest). Siiski on soovitatav, et suurem osa vahenditest pärineks avalikust sektorist.

UIA maksekava põhineb peamiselt ERFi ettemaksete põhimõttel:

- varsti pärast toetuslepingu sõlmimist tehakse linnahaldusasutusele esimene ERFi ettemakse, mis vastab 50%le ERFi toetusest;
- teine ERFi ettemakse, mis vastab 30%le ERFi toetusest, tehakse linnahaldusasutusele pärast vahearuaruande (sh auditeeritud projektikulud) esitamist ja heakskiitmist;
- kolmas ERFi makse tehakse pärast lõpparuande (sh auditeeritud projektikulud) heakskiitmist;
- viimane ERFi makse tehakse pärast lõpliku kvalitatiivse aruande esitamist ja heakskiitmist.

Üksikasjalik teave UIA projektide rahastamispõhimõtte kohta on esitatud UIA suuniste punktis 1.7.

5. Projekti loomine ja arendamine

5.1. Projekti „Urban Innovative Actions“ partnerlused

UIA projektide raames eeldatakse linnahaldusasutustelt tugevate kohalike partnerlussuhete loomist üksteist täiendavate partneritega. Kõik partnerid peavad olema EList. Partneriteks võivad olla järgmised asutused:

- **Linnahaldusasutus:** UIA algatuses täidab kesksel rollil linnahaldusasutus, kes vastutab kogu projekti üldise rakendamise ja juhtimise eest.

NB:

- Ametlike linnastutena määratletud ühenduste ja rühmade korral käsitatakse UIA projektis linnahaldusasutusena peamist institutsiooni, mis hõlmab ka kõiki teisi asjaomaseid linnahaldusasutusi.
- Linnahaldusasutuste ühenduse ja/või rühma puhul, mille õiguslik staatus ei ole ametlik linnastu, määravad asjaomased linnahaldusasutused ühe peamise linnahaldusasutuse ja seotud linnahaldusasutused. Eelkõige:
 - peamine linnahaldusasutus vastutab kogu projekti üldise rakendamise ja juhtimise eest ning kannab kogu rahalist ja õiguslikku vastutust volitatud üksuse ees;
 - seotud linnahaldusasutused vastutavad konkreetsete tegevuste ja nendega seotud väljundite eest. Seotud linnahaldusasutustele eraldatakse osa projekti eelarvest ja nad esitavad asjaomase tegevusega seoses kantud kulude kohta aruandeid.

- **Tegevuspartnerid:** institutsioonid, asutused, organisatsioonid, erasektori partnerid ja ühendused, kes osalevad aktiivselt projekti elluviimisel. Nad vastutavad konkreetsete tegevuste ja nendega seotud väljundite eest. Ametlike partneritena saavad projektis osaleda üksnes juriidilised isikud. Konsultatsiooniettevõtted, mille põhitegevuseks on ELi projektide väljaarendamine ja juhtimine, ei saa projektis ametlike partneritena osaleda.

Laiem hulk huvirühmi peaks samuti osalema projekti kavandamisel ja rakendamisel. Huvirühmade hulka võivad kuuluda institutsioonid, asutused, organisatsioonid ja ühendused. Neil ei ole täita ühtki otsest rolli, kuid nad on siiski olulised, sest aitavad kaasa projekti sujuvale ja tõhusale rakendamisele ning tunnevad ühist vastutust projekti õnnestumise eest.

Tegevuspartnerid ja laiemasse huvirühmade hulka kuuluvad organisatsioonid ei saa käesoleva projektikonkursi raames projektitaotlusi esitada.

Üksikasjalikku teavet linnahaldusasutuste (vajaduse korral seotud linnahaldusasutuste) ja tegevuspartnerite rolli ja ülesannete kohta leiate UIA suuniste punktist 2.1.

5.2. Projektitegevused

UIA projektide raames toimuvad tegevused koonduvad töopakettidesse ja nendega toetatakse üht või mitut ERFi valdkondlikku eesmärki ja sellega seotud investeerimisprioriteeti, mis on sätestatud kõigi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse⁹ artikli 9 esimeses lõigus ja ERFi määruse artiklis 5.

Igale projektile määratakse UIA ekspert, kes

- annab nõu ja jagab suuniseid meetme sisu, eelkõige selle uuendusliku sisu kohta;
- abistab dokumentide koostamisel ja sellise väljundi loomisel, mis võimaldaks saadud õppetunde, häid tavasid jms laiemalt jagada;
- seisab hea selle eest, et meede ei kalduks rajalt kõrvale ja seda viidaks ellu kooskõlas heakskiidetud taotlusega.

UIA ekspertide kulud (sh reisi- ja majutuskulud) kaetakse UIA algatuse eelarvest.

Lisateavet UIA ekspertide rolli ja ülesannete kohta leiate UIA suuniste punktist 1.5.

5.3. Eelarveread ja rahastamiskõlblikud kulud

UIA suuniste kohaselt on rahastamiskõlblikud kõik UIA projektide rakendamisega seotud kulutused, mis kirjendatakse asjakohastel eelarveridadel.

- Töötajad
- Büroo ja juhtimine
- Reisimine ja majutus
- Väliseksperdid ja -teenused
- Seadmed
- Taristu- ja ehitustööd

⁹Ühissätete määrus (EL) nr 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

6. Taotlusprotsess

UIA esimese projektikonkursi taotluspakett sisaldab järgmist:

- käesolevad projektikonkursitingimused (saadaval kõigis ELi keeltes);
- taotlusvormi ja kinnituslehe tööversioon ja suunised (saadaval kõigis ELi keeltes).

Lisaks tuleb põhjalikult tutvuda UIA suunistega (saadaval ainult inglise keeles), kus on sätestatud algatuse üldeskirjad.

Kõik dokumendid on saadaval ka UIA veebisaidil.

Taotlusprotsess on täiesti paberivaba, kuna kasutatakse UIA elektroonilist teabevahetusplatvormi. **Taotlus koosneb taotlusvormist ja skannitud allkirjastatud kinnituslehest.** UIA veebisaidil eespool nimetatud dokumentide juures leiate lingi elektroonilisele teabevahetusplatvormile, kus saate taotlusvormi ja kinnituse koostada ja esitada. Elektrooniline teabevahetusplatvorm on taotluse esitamiseks avatud hiljemalt üks kuu enne taotluse esitamise tähtaega.

Taotlejatel soovitatakse tungivalt täita taotlusvorm selges inglise keeles, ehkki selle võib esitada ka mis tahes muus ELi ametlikus keeles. Tuleb märkida, et esitatud taotluste strateegiline ja rakenduslik hindamine toimub ingliskeelse versiooni alusel (kui taotlusvorm on esitatud mõnes muus keeles, siis sõlmib alaline sekretariaat selle inglise keelde tõlkimiseks lepingu välise teenuseosutajaga). Tõlke kvaliteet ei ole garanteeritud.

Taotlusvormi ja kinnituslehe esitamise lõpptähtaeg on 31/03/2016, 14h00 CET.

7. Valikumenetlus

Pärast esitamist läbib iga taotlus valikumenetluse, mis koosneb järgmistest etappidest:

1. Toetuskõlblikkuse ja vastuvõetavuse kontroll
2. Strateegiline hindamine
3. Rakenduslik hindamine

7.1. Toetuskõlblikkuse ja vastuvõetavuse kontroll

Pärast projektikonkursi taotluste esitamise lõppu hinnatakse esitatud taotluste ja nende lisade vastavust ametlikele toetuskõlblikkuse ja vastuvõetavuse kriteeriumidele. Need kriteeriumid hõlmavad tehnilisi miinimumnõudeid, mida kohaldatakse eranditult kõigi esitatud taotluste suhtes. Toetuskõlblikkuse ja vastuvõetavuse kontroll hõlmab järgmist:

Toetuskõlblikkus

1. Taotlusvorm on esitatud elektroonilise teabevahetusplatvormi kaudu projektikonkursi tingimustega ette nähtud tähtajaks
2. Taotlusvorm on täielikult täidetud
3. Taotleja on sellise kohaliku haldusüksuse haldusasutus, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku

või

- Taotleja on selliste kohalike haldusüksuste haldusasutuste ühendus või rühm, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku
4. (Vajaduse korral) Kui ühendusel või rühmal ei ole ametliku linnastu õiguslikku staatust, on määratud peamine linnahaldusasutus ja seotud linnahaldusasutused
 5. Tähtaegadest on kinni peetud: projekti lõppkuupäev vastab projektikonkursi ja algatuse nõuetele
 6. Eelarve ülempiirist ja kaasrahastamise põhimõttest on kinni peetud

Vastuvõetavus

1. Elektroonilisele teabevahetusplatvormile on projektikonkursi tähtajaks üles laaditud ja taotlusvormile lisatud allkirjastatud kinnitusleht.

Kui mõnd eespool esitatud nõuet ei ole täidetud, jääb taotlus edasisest hindamismenetlusest kõrvale.

7.2. Strateegiline hindamine

Toetuskõlblikuks ja vastuvõetavaks tunnistatud taotlused läbivad strateegilise hindamise, mida teeb välisekspertide komisjon. Strateegilise hinnangu osakaal moodustab 80% kogu projektihinnangust ja see hõlmab järgmisi kriteeriume:

- Innovatiivsus (osakaal 40%) – mil määral suudab taotleja näidata, et projektitaotlus on uudne ja loob tõenäoliselt lisaväärtust
- Partnerlus (osakaal 15%) – mil määral on peamiste huvirühmade kaasamine projekti elluviimiseks vajalik
- Mõõdetavus (osakaal 15%) – mil määral on projekti tulemused mõõdetavad
- Ülekantavus (osakaal 10%) – mil määral saab projekti üle kanda muudesse Euroopa linnapiirkondadesse

UIA suuniste punktis 3.2.2 on esitatud näitlikud hindamisküsimused iga kvaliteedikriteeriumi kohta.

Strateegilise hindamise tulemusena koostab välisekspertide komisjon taotluste kohta põhjalikud hinnangud ja seab taotlused paremusjärjekorda. Kokkuleppel Euroopa Komisjoniga jäävad taotlused, mis ei ületa teatavat künnist, rakenduslikust hindamisest välja.

Strateegilise hindamise protsessi lõpus teavitatakse taotlejaid otsusest.

7.3. Rakenduslik hindamine

Rakenduslikku hindamist teeb alaline sekretariaat ning selle osakaal on 20% kogu projekti hinnangu kaalust.

Rakendusliku hindamise peamine eesmärk on hinnata taotluse kvaliteeti (sh projekti põhjendatust, teostatavust, töökava ühtsust ja terviklikkust, kavandatavate juhtimisstruktuuride kvaliteeti, eelarve terviklikkust ja proportsionaalsust ja kavandatavate teavitusmeetmete kvaliteeti).

UIA suuniste punktis 3.2.3 on esitatud näitlikud hindamisküsimused kvaliteedikriteeriumi kohta.

Pärast rakenduslikku hindamist tuleb lõpliku valiku tegemiseks kokku valimiskomisjon, kuhu kuuluvad volitatud üksuse ja Euroopa Komisjoni esindajad. Komisjon annab valitud projektide suhtes lõpliku nõusoleku. Rakendusliku hindamise protsessi lõpus teavitatakse taotlejaid otsusest.

7.4. Hindamise punktisüsteem

Igale kaalutud kriteeriumile antakse punkte vahemikus 1–5, mille alusel arvutatakse projekti keskmine punktisumma.

Üksikasjalikku teavet hindamise punktisüsteemi kohta leiate UIA suuniste punktist 3.2.4.

8. Riigihanked, auditeerimine ja riigiabi

Projekti partnerid, kes siseriiklike riigihankealaste õigusaktide kohaselt vastavad avaliku sektori hankija määratlusele, peavad järgima kohaldatavaid riigihanke-eeskirju.

Projekti deklareeritud kulusid peab auditeerima sõltumatu audiitor. Sõltumatu audiitori järeldusotsus peab hõlmama deklareeritud kulude seaduslikkust ja korrektsust, toodete tarnimist ja teenuste osutamist, deklareeritud kulude põhjendatust ning kulude ja tegevuse vastavust ühenduse ja liikmesriigi õigusaktidele.

Heaks kiidetud projektid peavad olema vastavuses riigiabi eeskirjadega; riigiabi all mõistetakse mis tahes kujul eelist, mis liikmesriigi ametiasutused on andnud valikuliselt teatavatele ettevõtjatele. Seepärast peab UIA algatuse kaudu rahastatud projektide majandustegevus (st kaupade või teenuste pakkumine turul) olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega. Kui tehakse kindlaks tegevuse seotus riigiabiga, võidakse projektide puhul kohaldada piiranguid.

Üksikasjalikku teavet riigihangete ja riigiabi kohta leiate UIA suuniste punktidest 4.5.7 ja 4.5.8.

9. Kust saada teavet ja abi

Alalise sekretariaadi töötajad aitavad taotlejaid kõigis projektikonkursi jooksul tekkida võivates tehnilistes küsimustes. Kontaktandmed leiate UIA veebisaidilt.

Alaline sekretariaat korraldab taotlejatele ka neli seminari linnades, mis asuvad Euroopa põhja-, lõuna-, ida- ja lääneosas. Taotlejate seminaride toimumise kuupäevad ja kohad leiate UIA veebisaidilt jaotisest „Events“ („Sündmused“).

10. Olulised kuupäevad

- 15/12/2015 – Esimese projektikonkursi algus
- 31/03/2016 – Taotlusvormide esitamise tähtaeg
- 10/2016 – Projektide heakskiitmise lõppotsuse tegemise esialgne kuupäev
- 10/2016 – Heakskiidetud projektide esialgne alguskuupäev

Ootame teie projektitaotlusi!